

GÖKOVA KÖRFEZİ AKÇAPINAR AZMAĞI ÇÖKELLERİNDE GEÇ HOLOSEN ÇEVRE DEĞİŞİMLERİNİN ARAŞTIRILMASI

Derya Akca^a, Umut Öztürk^a, Sena Akçer Ön^a

^aMuğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Jeoloji Mühendisliği Bölümü

(akcaaderya@gmail.com)

ÖZ

Gökova Körfezi Güney Batı Anadolu'da olup çalışmanın yapıldığı Akyaka ve Akçapınar köyleri Muğla merkeze yaklaşık 32 km uzaklıktadır. Körfez, bölgede bulunan aktif graben sisteminin içinde yer alır. Akyaka ve etrafını saran alanın tabanını Likya Napları olarak adlandırılan alloktan konumlu yapılar oluşturur. Çalışmanın yapıldığı alanda Likya napları tarafından oluşturulan alloktan birimler ve onları üzerleyen neo-otokton birimler mevcuttur. Likyanaplarının yaşları Karbonifer-Alt Eosen yaşları arasında değişiklik gösterir. Rift sistemi içinde bulunan Gökova Körfezi'nin batı kıyısı günümüzde Akçapınar ve Akyaka Kadın Azmakları'nın getirdiği alüvyonlar ile dolmaktadır. Körfezin kuzey batı yamacında günümüzden önce 2500 yılında kurulduğu düşünülen Idyma antik kenti bulunmaktadır. Yapılan çalışmalar alüvyonlar ile dolan bugünkü ova içerisinde kentin bir limanının olması gerektiği sonucuna varmış fakat liman bulunamamıştır. Bu çalışma kapsamında Akçapınar Azmağı delta ilerlemesinin mikropaleontoloji çalışmaları ile çevresel değişimlerinin incelenmesi amaçlanmaktadır.

Başlamış olduğumuz bu çalışmada; 29 cm, 16 cm, 19 cm, 30 cm ve 4.72 m uzunluklarında gravite ve el karotiyerleri ile kara, nehir ve denizden alınan 5 adet karot örneği ikiye bölünerek fotoğraflandırılmış ve litolojik tanımlamaları yapılmıştır. Denizden ve Akçapınar nehrinden alınan G01 (29 cm), G03 (16 cm), G05 (19 cm) örnekleri 3 cm'de bir, karadan alınan E01 (30 cm) ve E03 (4.72 m) örnekleri ise 5 cm'de bir örneklenerek dondurucu-kurutucuda kurutulduktan sonra 63 mikrometre elekte yıkanarak kilden arındırılmıştır. Kurutulan örnekler stereo mikroskop altında incelenerek foraminifer türleri belirlenecek ve elde edilen sonuçlara göre 4.7 metre uzunluğundaki karotta tatlısu -deniz geçişi seviyesi belirlenerek kavkıdan C-14 yaş analizi yapılacaktır.

Lisans bitirme kapsamında yapılan bu çalışmada 4.72 metre uzunluğundaki karotun litolojik tanımlaması sonucunda üstten 1.70 metresinde denizden tatlı suya geçiş seviyesi tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Gökova Körfezi, Güney Batı Anadolu, Delta çökelleri, Akçapınar Azmağı, Geç Holosen

THE INVESTIGATION OF LATE HOLOCENE ENVIRONMENTAL CHANGES FROM AKÇAPINAR CREEK SEDIMENT RECORDS IN GÖKOVA GULF

Derya Akca^a, Umut Öztürk^a, Sena Akçer Ön^a

^aMuğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Jeoloji Mühendisliği Bölümü
(akcaaderya@gmail.com)

ABSTRACT

The study area, in Gökova Gulf, Akyaka and Akçapınar villages in South West Anatolia, is about 32 km away from the centre of Muğla. The gulf is stated in active graben system. At the base, allochthon structures as called, Lycian nappes are observed. Lycian nappes are covered by neo-autochthone and sedimentary units. The ages of the Lycian nappes differ from Carboniferous to Lower Eocene ages. The western coast of Gökova Gulf in the Rift system is fill with alluviums brought by Akçapınar and Akyaka Rivers. There is also an ancient city of Idyma, which was thought to have been founded around BP 2500 at the north-west of the gulf. The study has come to a conclusion that there should be a port of the city in the present plain filled with alluvium, but the port was not able to found. The aim of this study is to understanding environmental changes of Akçapınar Azmak delta progression by examining micropaleontological properties of Akçapınar sediment cores.

In this study; gravity and hand cores which are 29 cm, 16 cm, 19 cm, 30 cm and 4.72 m lengths are covered from Akçapınar River, mouth and coast. The cores are photographed and lithologically described. G01(29 cm), G03 (16 cm), G05 (19 cm) cores taken from the sea and Akçapınar River and cores were sampled and dried at 3 centimetres' intervals in a freezer-dryer. Then the samples were washed under 63 micrometre sieve and purified from clay. In the same way, E01(30 cm) and E03 (4.72 m) cores taken from delta were also sampled and dried at 5 centimetres' intervals in a freezer-dryer and the same operations were performed. Dried cores will be examined under stereo microscope to determine foraminifera species. According to the results obtained, marine to freshwater transition of the long core will be determined and will be dated by C-14 method using foraminifera shells.

The preliminary result of the lithological description of the long core; marine to fresh water transition is observed at 1.70 from the top. This study is an undergraduate final project

Keywords: Gökova Gulf, Southwest Anatolia, Delta deposits, Akçapınar Ridge, Late Holocene